

Finansnæringens
Fellesorganisasjon

KD

12 JUL 2010

201001965-232

Kunnskapsdepartementet
PB 8119 Dep
0032 Oslo

Dato: 07.07.2010

Vår ref.:

Deres ref.: 201001965-/KRI

Høring av nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor

Vi viser til høringsbrev og – notat datert 19.4.2010 om ovennevnte. Finansnæringens Fellesorganisasjon (FNO) står ikke på høringslisten, men vi tillater oss likevel – som kredittgiver til og bankforbindelse for mange ikke-kommunale barnehager – å tilkjennegi noen synspunkter på de forslagene departementet fremmer i høringsnotatet. Vårt primære anliggende i denne forbindelse er å sikre at våre medlemmer, finansbedriftene, kan bidra til å gi sine kunder, i dette tilfelle de ikke-kommunale barnehagene, rettferdige og forutsigbare rammevilkår slik at de gis mulighet til å levere gode tjenester og betjene sine løpende økonomiske forpliktelser på en tilfredsstillende måte. Dette er selvsagt helt avgjørende i forhold til den kreditvurderingen bankene gjør.

Innledningsvis vil vi gi vår støtte til den overordnede, lovfestede målsettingen for det nye finansieringssystemet for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor, nemlig en 100 prosent likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd. Det er viktig å ha denne intensjonen sterkt i mente når man vurderer enkelthetene i departementets forslag i forhold til denne målsettingen? Dette er etter vår oppfatning et særlig viktig kontrollspørsmål nå, i lys av at det fra og med 2011 er kommunene selv som i praksis skal forvalte det nye regelverket og derigjennom sørge for en likeverdig behandling av alle godkjente barnehager i kommunen.

Høringsnotatet omhandler § 14 i barnehageloven, nærmere bestemt bestemmelsen om likeverdig behandling av barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd og krav til bruken av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager. Førstnevnte i form av

forslag til forskrift, mens sistnevnte er et forslag til lovendring (§14a) med tilhørende forslag til forskrift.

Ny forskrift om likeverdig behandling av barnehager ved tildeling av offentlige tilskudd.

I forhold til målsettingen om 100 prosent likeverdig behandling er det særlig to forslag som etter FNOs oppfatning kan virke forstyrrende: *For det første* adgangen for kommunene til å la egne barnehager overskride budsjettet fremfor å gi tilleggsbevilgninger i løpet av året. Her foreslår departementet at "vesentlig netto overforbruk i den ordinære driften av kommunale barnehager over minst tre år, skal korrigeres inn i tilskuddssatsene til de ikke-kommunale barnehagene i påfølgende år". For å sikre løpende likebehandling, mener FNO at det er den enkelte budsjettermin som bør legges til grunn, og ikke en treårsperiode. Vi tror dette vil bidra til en sterkere budsjett disiplin og på en bedre måte bidra til å nå målsettingen om likeverdighet.

For det andre tilskudd til kapital. Departementet foretrekker en modell basert på nasjonale gjennomsnittssatser fremfor individuelle beregninger i kommunene. Dette støtter vi. Derimot savner vi en nærmere vurdering av om det ville være riktig å ha en *differensiert* sats avhengig av om barnehagen har eksistert lenge eller er nystartet (med høyere kapitalkostnader).

I følge Telemarksforsknings rapport til departementet vil et likt kapitaltilskudd per barn i alle barnehager, slik departementet primært går inn for, føre til en omfordeling fra nye til eldre barnehager. Det fremgår riktignok av høringsnotatet at kommunen *kan* gi ekstra tilskudd til barnehager som har høye kapitalkostnader. Spørsmålet er om dette innebærer en sterk nok forpliktelse for kommunene til å *innrømme ekstra tilskudd til nystartede barnehager*. Det ville nok vært lettere å følge opp dette dersom departementet hadde konkretisert hva som ligger i "høye kapitalkostnader". Dette vil også gjøre det enklere for den enkelte barnehage å klage tilskuddsvedtaket inn for Fylkesmannen, slik den har adgang til.

Departementet skriver selv i høringsnotatet at "det er videre et ønske om et visst mangfold i sektoren, og det er derfor viktig at finansieringsordningen stimulerer barnehageeiere til å etablere nye barnehager". Et likt tilskudd til kapital vil kunne virke hemmende på slike nyetableringer.

Ny § 14a med tilhørende ny forskrift om krav til bruken av offentlige tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager.

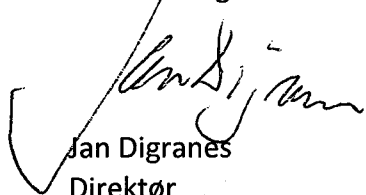
Forslaget til lovendring og tilhørende ny forskrift innebærer strenge utbyttebegrensninger og krav om tilbakebetaling av akkumulerte verdier ved eventuelt opphør, for eksempel ved

flytting fra en kommune til en annen. Vi har forståelse for at myndighetene ønsker å sikre at alle offentlige tilskudd (og foreldrebetaling) i barnehagen kommer barnehagebarna til gode. Men dette ønsket må veies opp mot et annet ønske, nemlig (som nevnt ovenfor) mer mangfold og nyetableringer. Departementet skriver da også i høringsnotatet at "forslaget kan gi strukturelle endringer på lang sikt, ved at bestemmelsene kan redusere interessen for å etablere nye ikke-kommunale barnehager og at kommunene eventuelt selv må etablere barnehageplasser". Vi kan for egen del også legge til at innskrenkninger i muligheten til å bygge opp egenkapital naturligvis også vil påvirke bankenes kredittvurdering.

Når det gjelder utbyttebegrensningen synes vi at departementet i høringsnotatet i for begrenset grad drøfter dette. Det står: "Departementet er kjent med at enkelte barnehageeiere tar ut store verdier fra barnehagedriften". Vi ser at store uttak av utbytter kan oppfattes å være i motstrid med målsettingen om å sikre private barnehager gode finansielle rammebetingelser, men vil foreslå at dette spørsmålet utredes nærmere før det innføres konkrete begrensninger.

Barnehagedrift, enten den skjer i offentlig eller privat regi, er nå langt på vei gjennomregulert. Barnehagelovens krav til bemanning og pedagogiske ressurser, offentlige tilskudd, tariffavtaler og den generelle konkurransen mellom barnehagene begrenser muligheten for uttak av verdier fra barnehagedriften. Men fortsatt er det rom for å drive kostnadseffektivt. FNO er redd for at de ovennevnte begrensninger i muligheten til å bygge opp egenkapital og dele ut utbytte vil redusere incitamentet til å drive kostnadseffektivt og gjøre det mindre attraktivt i investere i og låne til barnehagedrift.

Med vennlig hilsen

Jan Digranes
Direktør
Bank og kapitalmarked

Rolf Mæhle
Ass. Direktør
Seksjon bank- og samfunnsøkonomi